

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.

Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

LAPVEZÉR:
MATOLAI ETELE.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyévi szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk.

Undorító jelenségek.

Városunk közéletében aggasztó és undorító jelenségek kezdenek egy idő óta mutatkozni, amelyek azt bizonyítják, hogy közéletünk még mindig nem tudott a régi korrupciótól teljesen megtisztulni és hogy itt még mindig akad talaja rosszhiszemű emberek spekulációjának. Türelemmel, szólanul türtük ezeket a jelenségeket a mai napig. Most azonban kénytelenek vagyunk foglalkozni vele, hacsak nem akarjuk, hogy közéletünk visszasüllyedjen abba a posványba, melyből oly nehezen tudott kivergődni.

De beszéljünk nyíltan. Székely Elekről van szó, aki semmiképp sem tud belenyugodni a változathatatlanságba: hogy eddigi hatalmától megfosztották. Alattomos intrikákkal — melyek egész uralmát jelezte — igyekeztek a változathatatlanságba: hogy eddigi hatalmától megfosztották. Alattomos intrikákkal — melyek egész uralmát jelezte — igyekeztek a változathatatlanságba: hogy eddigi hatalmától megfosztották.

Még mindenki emlékezhet arra a harcra, mely Székely Elek uralma ellen folyt és a melyben lapunk vitte a vezetés szerepét. Hosszú, szenvedelmes harc volt az, mely mintegy 8 év után végre eredménytelenné végződött. Vármegyénk főispánja — megelégedve azt a sok szabálytalanságot és visszaélést, melyet Székely uralma alatt napról-napra követtek el a város házában — szigorú vizsgálatot indított a városi tisztviselők ellen, melynek eredményeként Székely Elek polgármestert és két tisztviselőtársát állásuktól felfüggesztette.

Eleinte próbált ugyan szerencsét holmi bizalmi nyilatkozat félével, de miután terve nem sikerült, látszólag belenyugodott a változathatatlanságba. De csak látszólag, mert titokban, alattomosan folyt az aknamunka a régi pozíció visszaszerzésére. Előbb az iparosokkal próbált szerencsét. Őket akarta hálójába keríteni. Ebben a munkájában hű mintatársat vélt találni régi odaadó csatlósában: Gáthy Gézában. Az

ipartestületi székhez felszentelési ünnepe volt a kínálkozó alkalom. Ezen az ünnepélyen akarta Székely úr befogni az iparosokat. A jó barát köpenyegében mutatkozott be ott, ő, az iparosok legnagyobb ellensége. Sőt vakmerőségében annyira merészkedett, hogy a közélet purifikációjának szükségességéről kezdett dikciózni, azt híven talán, hogy egy-két hónap alatt el lehet fejeíteni, hogy ki volt az ujhelyi közélet megmetyélezője mintegy évtizeden keresztül. Az iparosoknak azonban jó szemük lehet, mert észrevették a báránypőr alatt azt, aki tolyton csak őket szípolozta.

De Székely Elek nem az az ember, akit egy kudarc elkedveltelenít, az ő természete úgy van berendezve, hogy az ilyen apró-cseprő kudarckokat kiheveri, őt a kapott pofonok csak újabb akcióra ösztönzik. Neki fogott hát egy kaszinó szervezésének, össze is hívott már alakuló közgyűlést — melyen megjelentek mintegy 14-en — és ott ígért ingyen lakást, ingyen butort, sőt a tagdíjak fizetésére is vállalkozott az esetben, ha azok nem fizetnek és mindezt a nagylelkűségért nem kért egyebet csak egy zugsócskát, amelyikben ő meghúzódhasson. Ekkor már szinte holt bizonyosra vitte, hogy megnyeri a város polgárságának a szimpatiaját. De ekkora nagylelkűség sem hozta meg a kívánt eredményt. A város polgárságának saszeme megint keresztül látott a terveken. Tudta, hogy az a könyörögve kért kis zug arra kell, hogy ott meglapulva, tovább szöhesse azt a hálót, melybe a polgárságot akarja befogni és a nagylelkűség a ritkaságzámba menő áldozatkészség eredménytelen maradt, mert nem volt, aki elfogadja.

De a szív érzéseit, akaratát elfojtani nem lehet. A nagylelkűség kítör az emberekből. Kítört hát Székely Elekből is, mert mindön fájó érzéssel tapasztalta, hogy a koalíció nemzetrontó (!)

politikát űz, megelégedött benne az elhatározás, hogy azt tovább nem tűri és bármily áldozatba kerül is, ő ellenzékét szervez. De miután a politikai harcnak egyik leghatásosabb eszköze a sajtó, első lépése az volt, hogy nyomdát nyitott és lapot indított. Es megkezdődött a harc. Lapokban eddig még nem használt durva hangon kezdődtek a támadások, a kormány tagjai, képviselők és minden élő lény ellen, aki nem hajlandó az ő táborához csatlakozni. Folyton elv feladással vádolja a függetlenségi párt országos és megyei vezetőit. Megvádolja őket, hogy nem igazi függetlenségek. Csak ő az igazi függetlenség, a politikai erkölcsesség élő mintaképe.

De még ez sem volt elég lelkének. Egy lap egyedül nem csinálhat az emberből képviselőt, különösen ha az az ember Székely Elek. Már pedig ő az akar lenni. Bankot alapít hát, s így a bank támogatja majd a lapot, a lap a bankot s mind a kettő együttesen Székely Elek képviselőjelöltséget.

Csak hogy itt is leütött a menykő egy határozat képeben, melyet az ujhelyi pénzügyintézetek együttes értekezlete hozott. A pénzügyintézetek ugyanis — látva, hogy itt nem egy szolid alapon dolgozó konkurens intézet, hanem egy kortes és egyéni érdekeket szolgáló bank letesül — egy közös értekezleten elhatározták, hogy a Székely-bank alapítójának az ujhelyi pénzügyintézeteknél levő összes költségeit felmondják. A határozatot már végre is hajtották.

Lett erre nagy rémület a gárdában. A pártoktól igen, de személytől nem független lap ökölnyi nagysága címekkel sóhajta, hogy az ujhelyi pénzügyintézetek monopolizálni akarják a hitelnyújtást, de egyúttal meg is fenyegeti őket, hogy majd kerít alkalmat a megtorlásra.

Hát ha tényleg a hitelnyújtás monopolizálása lett volna az indító oka a bankok közös megállapodásának, akkor mi lettünk volna az elsők, akik ez ellen a leghatározottabban állást foglaltunk volna. De mikor azt látjuk, hogy ez a bank csak kortescélokra alakul és hogy csak az amugy is rossz pénzügyonyainkat még jobban megrontja, akkor — ha minden eddigi alattomos fondorkodást, a hatalom visszanyerése iránti folytonos kapzskodást türelemmel néztünk is — ezt a hallatlanul vakmerő cselekedetet nem hagyhatjuk szó nélkül. Nem hagyhatjuk szó nélkül már azért sem, mert az alapító tagok között 4 városi tisztviselő is szerepel. Ez pedig valóságos tüntetés a város polgárságának akaratával szemben. Városi tisztviselőknek nem szabad olyan emberrel szövetezniük, akinek nevéhez fűződik a város közállapotainak züllöttsége.

Ezért csak örömmel fogadjuk az ujhelyi pénzügyintézetek ama elhatározását, hogy a bank alapítóinak költségeit felmondják. Mindenféle eszközt jogosult ennek a banknak lehetlenné tételére és így gondolkozik ebben a városban mindenki, aki csak egy kis morális érzékkel bír. Csak a fenntartott privát-sajtó prűszköl dühében, de ezzel nem törődik senki.

Figyelmeztetünk minden jóérzésű embert, hogy itt egy undok háló készül a polgárság ellen, melynek célja, hogy abba a székelyellenes embereket bekerítse és hatalmában tartsa. Az egész bankalapítás nem egyéb az eddigi kísérleteknél és csak Székely Elek hatalmának visszaszerzése a célja.

Bizunk abban, hogy a város közönségében. Bizunk abban, hogy a jobb belátás győzni fog es Székely Elek minden további, a hatalom visszaszerzésére indított akciója csütörtököt mond. Annak, aki egy várost annyira megrontott, akinek hivataloskodásához a visszaélések egész sorozata tapad, nem

Kalap- és úri divat üzlet! Szenes Lipót SATORALJAUJHELY. (Fő-utca) a Szakátsy czukrászda mellett.

Borsalino olasz, Jameson angol, Habig P. & C. és Pichler Antal gráci kalapgyárak egyedüli raktára. Ajánlja nagy választéku legjobb minőségű úridivat árúit, u. m.: legújabb divatu kalapokat, finom férfi czipők, fehéreműek, nyakkendők, zsebkendők, esernyők, utibőröndök, bőrárúk stb. mindennemű úri divatcikkek különlegességeit.

Kizárólag jó árú!

Mérsékelt szabott ár!

szabad többé a közéletben szerepelni. Az ilyen embernek éreznünk kell azt a megvetést, melyet minden józan gondolkodású ember érez akkor, mikor az ő eddigi uralmát hallja említeni.

Buza Barna beszéde.

II.

Buza Barna: A mostani házszabály szerint, a házunk a mai tanácskozási rendje szerint a képviselőház tanácskozik naponként négy óra hosszat. Tehát joga van a képviselőnek naponként négy óra hosszáig beszélni, szónokolni. Ha azt vesszük, hogy a ház évenként átlag 200 ülést tart, akkor a mostani állapot szerint egy esztendő alatt a képviselők összesen 800 óra hosszat beszélhetnek.

Molnár Jenő: Szorásból egyes!

Buza Barna: Ha pedig feltesszük, hogy ez az u. n. klóttúr-javaslat életbe lép és feltesszük, hogy állandóan ilyen klóttúrral fog tárgyalni a képviselőház, vagyis a sürgősség alapján, akkor évenként ismét csak 200 ülést véve alapul: a naponkénti tizrai tárgyalás mellett 2000 óra hosszat szólhatnak a képviselők. Derültség és éljenzés balfelől.)

Ha tehát valaki azt mondja, hogy . . . (Zaj a baloldalon. Elnök csendet. Halljuk! Halljuk!) . . . mikor mi a képviselők szózási idejét, a javaslatokhoz való hozzászólhatásnak időtartamát évenkénti 800 órától 2000 órára felelmejük, akkor ez a szólás szabadság korlátozása, azzal én igazán nem tudok komoly vitába bocsátkozni. (Derültség és taps a baloldalon.)

Engedelmet kérek, t. képviselőház, ha valaki nem érti meg mindjárt egy szóra a Pythagoras tantételt, vagy a másodfoku egyenletet, vagy nem tudom én miféle bonyolult matematikai problémákat, azzal még szóba lehet állani, azzal még lehet tárgyalni matematikáról és lehet igyekezni azon, hogy felvilágosítsuk és megmagyarázzuk neki ezeket a homályosabb és nagyobb-szerű matematikai kérdéseket. De a ki azon kezd, hogy nem akarja megérteni és elhinni azt, hogy kettő-szer kettő . . .

Szunyogh Mihály: Három! (Derültség)

Buza Barna: . . . négy, aki nem akarja azt megérteni és elhinni, hogy 2000 több, mint 800, és hogy ha 800 at 2000-re felelmejük, az nem korlátozás és megszorítás, hanem kiterjesztés, (Ugy van!) nos hát, t. képviselőház, azzal igazán nem lehet tovább komolyan szóba állani.

Szász József: Népiszkolába való okoskodás! (Zaj.)

Elnök: Csendet kérek!

Buza Barna: T. képviselőház! A közbeszólásokon kívül is, a melyek olyan sűrűn hangzanak, igen sok és igen érdekes felszólalást hallottunk a t. díszidény csoport részétől ez ellen a tervezett házszabályrevízió ellen. De én, megvalom ösztönöm, az összes felszólalók közül a legnagyobb hálával Babocsay Sándor t. képviselőtársamnak tartozom, mert bár igen fényes és igen hatalmas argumentumokkal ragyogó szónoklatok hangzottak már itt el a házszabályrevízió indítvány mellett, a legerősebben, a leghatalmasabb argumentumokkal mégis Babocsay Sándor igen t. képviselőtársam érvelt itt a ház színe előtt ezen javaslat mellett. Ugyanis, t. képviselőház, Babocsay Sándor nagyon szép és nagyon kereskedően kidolgozott beszédében dióhéjban röviden ismertette Kossuth Lajos rövid élet- és jellemrajzát,

idézte Kossuth Lajos egynehány ismertebb mondatát, egynehány híresebb kijelentését, többek között idézte Kossuth Lajos azon kijelentését és meghatározását, a mely szerintem e mellett az indítvány mellett tényleg legerősebb, a leghatalmasabb argumentum, t. i. Kossuth Lajosnak azt a meghatározását, hogy a politika az exigenciák tudománya. Hogy az exigenciák tudománya a politika, ez azt jelenti, hogy a politikát mindig a körülmények, az exigenciák, a felmerülő szükségletek szerint kell irányítani és eszközölni és nem lehet és nem szabad abszolút, feltétlen elvi álláspontra helyezkedve, szemet hunyni a tényleges helyzetnek követelményei és kényszerítőjei előtt. És nem szabad, tisztán azért, hogy bizonyos úgynevezett elvek szentségét megővjük és fentartsuk, a nemzetet kitenni a romlás, a pusztulás kockázatának (Helyeslés. Mozgás baról.)

Ha nem méltóztatnak elhinni, hogy Kossuth Lajos ezen meghatározása tényleg azt jelenti és tényleg ezt tartalmazza, hát lesznek bátor felolvásvány Kossuth Lajos beszédének . . . (Nagy zaj balfelől.)

Elnök: méltóztatnának csendben meghajlítani a felszólaló képviselő urat. Épen a képviselő urak voltak azok, akik kifogásolták, hogy senki sem szól a javaslat mellett, most pedig közbeszólásokkal akarják lehetlenné tenni a felszólalást. (Ugy van!) Ellenmondások balfelől.) Névszerint fogom megnevezni a képviselő urakat, a kik folytonos közbeszólásokkal zavarják a szónokot. (Helyeslés.)

Buza Barna: T. képviselőház! Kossuth Lajos 1848-ban ezeket mondta az exigenciák kérdéséről (olvassa): „A politikára néve a hazánk kettő közül kell választani. Vagy abból indulunk ki, mit kívánunk a körülmények, vagyis más szóval, mit kíván a politika, amely az exigenciák tudománya, vagy pedig elvekből és én nem ismerek országot, amelynek a körülmények változékonyasága szerint változóan kormányoztatnia kellvén, ügyei a katedra absztrakt elvei szerint intéztettek volna, állandóan, minden időben, egyaránt és különbözőség nélkül.”

Ezek után én igazán alig tudom megérteni, hogy azok, a kik abszolút elvi kérdések jelentik és hirdetik a házszabályok sértetlenségét és az absztrakt elveit, akik a katedra absztrakt elveire helyezkedve támadják ezt a javaslatot és azt mondják, hogy maradjon a házszabály, maradjon az obstrukció joga, etsi pereat mundus, ha belepesztül ez Magyarország, nem tudom megérteni, hogyan tudnak ezek és hogyan mernek eljárásukban Kossuth Lajosra Kossuth Lajos nyilatkozataira hivatkozni. (Helyeslés. Zaj a középén.)

(Folyt. köv.)

Március idusa.

A márciusi nagy napot, a szabadság hajnalhasadásának örökemlékeztető szent napját nagy fényzényel ülte meg a város és a megye közönsége egyaránt. Nem a külső vonatkozások, hanem a lelkek mélyén érzett nemes eszmék iránti határtalan lelkesedése tette nagygyá, meghatóvá, felehetlenné az idei ünnepeleket.

Az ország népe átvéve a mostani helyzet súlyos voltát, mikor erőt meríteni igyekezett e szent nap ünnepségeiből a jövő küzde-

lemre. Most, mikor minden oldalról ellenségek vesznek körül, mikor nemcsak a horvátok és nemzetiségiek, de saját véreink is ellenünk törnek, jól esett a lelkeknek megpihenni a multak dicső emlékein és reményt szerezni arra, hogy lesz még egy március!

Az ünnepségekről az alábbiakban számolunk be részletesen:

Az egyházakban.

A római, kath. plébánia templomban reggel 9 órakor vette kezdetét az ünnepi mise, melyet *Besseney István* helybeli esperes-plébános tartott.

A templomban jelen volt *Dókus Gyula* alispán vezetése alatt a vármegye tisztviselőikara *Matolai Etele* nyug. alispánnal a helybeli 48-as honvédek, továbbá az összes állami hivatalok és a város tisztviselőikara is.

Az ünnepi mise a szózat élénkelésével kezdődött, melyet állva énekelte a templomot zúfolásig megtöltött közönség. Mise közben *Szapáanos Imre* kántor dirigálása mellett a kóruson énekkar adott elő több hazafias éneket. Dél előtt 10 órára járt az idő, a mikor a Hymnusz élénkelésével véget ért az ünnep a római, kath. templomban, a honnan a vármegye tisztikara és a többi hivatalok képviselői az ev. ref. templomba vonultak. Itt *Marton János* református hitoktató mondott lélekemelő, hazafias szónoklatot.

Az ág. hitv. evangélikus templomban d. e. 9 órakor volt ünnepi istentisztelet, amelyen *Domján Elek* lelkész mondott magasszónójával beszédet a templomot zúfolásig megtöltött közönségnek és híveknek.

Iskolákban.

A sátoraljajuhelyi főgimnázium „Kazinecy” önképzőköré d. e. 9 órakor tartott díszgyűlést ünnepelte meg március 15-ét a következő kitűnően sikerült programmal: 1) Boldis. „Nemzeti dal”. Előadta az ifj. énekkara. 2) A nap jelentőségéről beszélt *Buday Károly* VIII. o. t. 3) Erődi „Szülőföldem”. Előadta az ifj. énekkara. 4) Abrányi „Kossuth sirja”. Szavaltta *Goralszky Brunó* VIII. o. t. 5) Lavotta. „Magyar szerená”. Előadta az ifj. zenekara. 6) Várady „Petőfi a Hortobágyon”. Szavaltta *Kantha Géza* VII. o. t. 7) „Kurucdalok”. Előadta az ifj. énekkara. 8) *Jakab. „Március 15.”* Szavaltta *Benke Béla* VII. o. t. 9) *Petőfi. „Talpra magyar!”* Szavaltta *Buday István* III. o. t. 10) *Rákóczi* induló. Előadta az ifj. zenekar.

Az állami polgári leányiskolában d. e. 9 órakor tartották meg az ünnepélyt lapunkban már közölt programmal. Az ünnepély, melyen *Gyula y Károly* igazgató tartott határos lelkesítő beszédet a növendékeknek. Az ünnepély után a kath. és református növendékek templomaikba mentek istentiszteletre.

Március 15. ike a Carolineum leánynevelő intézetben. Szép és minden tekintetben sikerült matiné rendezett a Carolineum leánynevelő intézet március havának szent napján

e szabadságharc emlékének nevezetes évfordulója alkalmából. Igaz kegyelettel hódolt nagyszerű ünnepségi keretében, amely méltó jellemzője a neves intézet mindenkori hazafias szellemének.

A matiné programjának első pontjaként az intézeti növendékek énekeltek el a Hymnusz, utána *Kecsethy Viola* szépen át gondolt, tartalmas felolvasást tartott a szabadság ünnepéről; *Zettin Erzsike, Sztanekowsky Vanda* és *Horváth Margitka* pedig nagy tetszés kíséretében szebbnél-szebb hazafias verseket szavaltak el nagy tüzelle és igaz lelkesedéssel *Lesko Jolánka* és *Platzer Ilonka* zongorán adtak elő gyűjtő indulókat, zajos tapsokat aratva.

Végül a program kiemelkedő pontjaként kell felemlítenem *Pertstein Ibolyka* szavaltatát. *Pósa Lajos* „Szabadság napján” című költeményt szavaltta el meglepetés számba menő precizitással. Gyönyörű, tömör, kedves behízelgő hangjával és szabatos előadási művészettel érvényre jutatta *Pósa* költeményének minden egyes részletét. A közönség feszült érdeklődéssel hallgatta végig és zúgó taps orkánal honorálta a szaváló rátermettségét.

A matiné keretében *Ráth Margitka* és *Éhlerth Jelma* üdvözölték *Besseney Istvánt* az ujjonnan kinevezett esperes plébánost, mint az intézet új igazgatóját, aki lendületes beszédében közzönte meg a szeretet így spontán megnyívánulását.

Majd felzendült a Szózat a növendékek ajkairól és ezzel befejezést nyert a lélekemelő ünnepély.

A helybeli államilag segélyezett polg. fiúiskola igen lelkesen ünnepelte március idusát. A nagy napot *Diószeghy László* méltatta igen vonzó, a fiatalság felfogásához mért előadásban. Az ifjuság hazafias dalokkal és alkalmi szavalatokkal szerezte és alkalmi szavalatokkal szerezte. Az ünnepélyt az igazgató és *Beregszásy István* kir. tanfelügyelő lelkesítő szavai egészítették ki.

A helybeli status-quo isr. elemi iskola a lapunkban már közölt műsorral ünnepelte a szabadság napját. Az ünnepélyen az előjáróság és nagyszámú vendégserceg jelent meg. Az ünnepi beszédet *Rács Sándor* tanító mondotta. A közönség élvezettel hallgatta az ügyes szavalatokat és énekszámokat.

Az orth. isr. hitk. népiszkola is méltó módon ünnepelte a márc. 15-iki nagy nap 60 ik évfordulóját. Az ünnepség műsora a következő volt: 1. „Hymnusz.” Énekelte a tanuló ifjuság. 2. *Alexander* Vilmos iskolászéki elnök megnyitó beszéde. 3. „Magyar zászló” *Pósa* Lajostól. Szavaltta: *Schweiger* Nándor III. oszt. tanuló. 4. Gyakorlati tanítás a nap jelentőségéről. Tartotta *Gárdos Mór* tanító. 5. „Nemzeti dal” *Petőfi* Sándortól. A tanítás keretében elszavaltta *Rosenberg* Samu IV. o. tanuló. 6. „Dal a hazáról” *Pósa* Lajostól. Szavaltta *Alexander* Sándor III. o. tanuló. 7. „Magyarország a mi kedves szép hazánk.” Énekelte a ta-

Zemplén vármegye legnagyobb és legrégibb polgári, papi szabó üzlete és gyapjuszövet gyári raktára

Olcsó árak.

Lászlófi Henrik

Sátoraljajuhely.

Pontos és figyelmes kiszolgálás.

Árjegyzék, valamint minták ingyen és bérmentve küldetnek.

Levelezőlapon való tudósítás esetén bármikor kész Sátoraljajuhelyhez közel fekvő helyekre (kellő mintákkal) a megrendelések felvételére elmenni.

Kifogástalan szabás.

nulók. 8. Iskolaszéki elnök záró szavai után a szép ünnepség véget ért.

Függetlenségi körben.

A függetlenségi körben d. u. 5 órakor sikerült ünnepély folyt le. Szokatlanul nagy számban jelent meg városunk polgársága az ünnepélyen. A kör mindkét nagyterme zsúfolásig megtelt ünneplő közönységgel és nagyon sokan még távozni voltak kénytelenek az ünnepélyről.

Az ünnepélyt *Matolai Etelé* nyitotta meg. Utána *Rónai Zsigmond* szavalta el saját szerzeményű melodramáját *György* Sándor zongorakísérete mellett. Majd *Buza Barua* mondott eszmékben gazdag hazafias beszédet. *Barian Andor* (zongora) és *Ocskay Andor* (tárogató) gyönyörűen előadott magyar nótai után egy bájos fiatal lányka, *Polturák Margitka* szavalta el „Március 15-én” c. költeményt nagy hatással, megkapó közvetlenséggel. Az ünnepély egyik fénypontját *Steinfest Zoltán* kuruc dala alkották. Kellemes, lágy baritonján óriási hatás mellett. A közönség aliv tudott betelni énekével, többször megismételték. Még *Szirmay István* mondott nagy hatású beszédet a szótár *Matolai Etelé* zárta be az ünnepélyt a tőle megszokott ékesszólással előadott beszéddel.

Bankett.

Este 8 órakor a vármegyeház nagytermében tartott bankettel fejeződött be az ünnepségek sorozata. A bankett a várakozáson felül sikerült. Társadalmunk minden rétegéből mintegy 250 en jelentek meg azon. Felköszöntöket mondtak: *Dókus Gyula* — a hazára, *Buza Barua* — a haza függetlenségére, *Dókus Gyula* — a hőlyeekre, *Szirmay István* — *Matolai Etelére*, *Heriz Sándor* — *Dókus Gyulára*, *Farkas Andor* — a város közönségére, *Matolai Etelé* és *Turai János* — *Buza Barnára*. A vacsoráról *Meczner Gyula* főispánt — aki betegsége miatt Abbáziában időzik — táviratilag üdvözlötték. A legkedélyesebb hangulatban éjfélig tartott.

HIREK.

†

Rostélyos Lajos egy a maga, valamint kedvencei: Gombócka, Laska, Réteske, Gulyáska, Béleske stb. nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy imádott ideálja: a

közöskonyha

f. hó 14-én este 8 órakor rövid, de kínos szenvedés után 4 hónapos csecsemő korában eszenesen kimúlt.

A megboldogult földi maradványai f. hó 20-án fognak a vegetáriánus egyház szertartása szerint árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni.

Csendes részvétet és hágyma koszorúk mellözését kérjük.

— **Halálozás.** Szedlacek Szilárd, a helybeli rk. egyház négy éven át volt segédlelkésze hosszú sorvasztó betegség után folyó hó 16-án Bodókóváralján elhunyt.

— **Egyházmegyei hírek.** A felsőszempléni ref. egyházmegye tavaszi közgyűléseit f. hó 31-én Sátoralja-

ujhelyben a ref. egyház tanács-teremben fogja megtartani, Huk k. József esperes és Dókus Ernő gondnok elnöke mellett. A gyűlést megelőző napon, 30 an d. e. lelkészi értekezlet lesz, d. u. számvevőszéki ülés. Az egyházmegyei gyűlés egyik fontos tárgya lesz, az egyházi adózásra vonatkozó rovatos ívek, leltár-, kimutatás tárgyalása. A lelkészi értekezletnek; az országos ref. lelkészi egyesület felhívása, ezen egyesületbe való belépésre.

— **Jubileumi ünnepség.** A sátoraljai helyi Izraelita Nőgyűlet 25 éves fennállása és alapító elnökje: özv. Teich Zsigmondné 25 éves működése alkalmából március hó 29-én jubileumi ünnepséget rendez. Az ünnepséget délelőtt 10 és fél órakor a vármegyeháza nagytermében megtartandó diszközgyűlés vezeti be, melynek során Némethy Bertalan mondja az ünnepi beszédet és előterjeszti a választmány iuditványát az iránt, hogy az egyesület a jubileum emlékére alapítókéje felének e célra való ekkülműtésével izraelita szegényház létesítését megkezdje. Este 9 órakor a városi színház helyiségeiben táncestély lesz. A rendezőség ez uton is felkéri mindazokat, kik tővedésből esetleg meghívott nem kaptak, hogy szíveskedjenek eziránti óhajaikkal a rendezőbizottság elnökéhez, *Widder Gyulához* fordulni.

— **Új egylet.** A helybeli eszmadia szegedek tolyó hó 22-én délután 2 órakor a eszmadia társulat házában önszegélyző egyesület alakításra céljából gyűlést tartanak.

— **Tűz.** Folyó hó 17-én éjjeli fél 12 óra tájban kigyuladt *Liszka József* helybeli birtokos istállója. A tűz belülről ütött ki eddig ki nem derített módon. A kivonult tűzoltók rövid idő alatt beoltották a tüzet, mely csak jelentéktelenebb kárt okozott.

— **Betöréses lopás.** Folyó hó 16-áról 17-ére menő éjjel *Czabóczi Andrásné* helybeli rovtól multu asszony feltört az özevgy *Kéress Miksáné* Rákóczi utcai lakásához tartozó padot és onnan mintegy 200 korona értékben különböző ág- és ruhaneműket elloptott. A betörőtolvaj asszonyt a rendőség letartóztatta. Kihallgatása alkalmával a lopást beismerte és előadta az elvitt ág- és ruhaneműeket is, melyek a szemétdombon voltak elrejtve. *Czabóczi Andrásné*t másnap átadták a kir. ügyészségnek.

— **Eltűnt leány.** *Grünvassky Mária* helybeli takarítónő bejelentette a rendőrkapitányságnál, hogy *Grünvassky Jozefin* nevű 19 éves leánya hazulról eltávozott és azóta magáról élejtelt nem ad. Az ismeretlen helyre távozott leányt a rendőség a következő személyleírás alapján körözti: termet közép, arca hosszas, haja geszt. barna, szemei feketék, homlokán és né következtében beállott sebhely van.

— **Hirtelen halál.** *Schwarz Lipót* helybeli pékmester folyó hó 18-án reggel 4, 5 órakor arendőrkapitányságnál bejelentette, hogy *Varga János* nevű, perkupai születésű, 24 éves róm kath. vallású kocsiha hirtelen elhalt. A jelentés alapján dr. *Stern Armin* városi alorvos a helyszínen megjelent és a halál okául bélelvérzést állapított meg. A hirtelen elhalt ember hulláját a köztemető hallottas házába szállították. A hullaházban foganatosítandó orvostörvényszéki boncolás lesz hivatala halál valódi okát megállapítani.

— **Rákóczi cipőkrém** követeljük mindenütt. 5% a kassai Rákóczi-szobor alapja javára. — Egyedüli gyártója *Székely és Társa* Kassa.

Telefon szám 10.

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségből származnék, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes táp gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje szemellet izletes és könnyen emészthető. A legmakaosabb beteg is gyorsan hozzászokik a

SCOTT-féle eljárás

hoz, mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára
2 korona 50 fillér

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegesítet a háziasított - kőjűk figyelmeztetve venni. Kapható a gyógyszerárakban

Nagy tejszűgálat.

Régóta általános panasz tárgyát képezte, hogy a tejnek teitelnek, vajnak és egyéb élelmiszereknek hamisítása napirenden van és olyan mérveket ölt, hogy a meghamisított ételek az anyagi károsodáson kívül a közönség egészségét is veszélyeztetik. A mi a hamisítások megakadályozására eddig történt, az egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy az árusítással foglalkozó lelketlen kufárokat, főleg asszonyokat büntös manipulációjuktól elterentse. A rendőrhatalm az azonban — dicséretére legyen megemlítve, — most már hozzá látott a legerélyesebb és legszigorubb rendszabályokhoz. *Dr. Donáth Henrik Géza*, a Kassai m. kir. vegykísérleti állomás vegyészének közbenjöttével folyó hó 16-án megvizsgálta az összes tejkereskedőket. A vizsgálat nem csak a különböző tejek, tejfel, vaj, turó minőségére, de az edényekre és teljes berendezésre is kiterjedt.

A kir. vegyész — mindenünnen mintákat vétetett megához, melyeket Kassán kísérleti állomás vegyileg vizsgálat alá vettek és az eredményhez képest fogják annak idején az illetők ellen a kihágási eljárást megindítani. Másnap, folyó hó 17-én heti vásár lévén, az összes, piacon árusító kofákat, a kik tej, tejfel, vaj és turó árusításal foglalkoznak, a rendőrkapitányság udvarára terelték, a hol a kir. vegyész minden behozott élelmi szereiket alapos vizsgálat alá vette és csak azokat adatta ki, a mely élelmi szereket a közögyasztásra alkalmasabbnak talált. A gyanusnak talált, vagy meghamisított tejet stb. Nyomban megsemmisítették. Így közel 400 liter tej került a kapitányi hivatal udvarának csatornájába. Mind azokat az asszonyokat, a kik ellen a közegészségügyi kihágás meg volt állapítható, szintén a legszigorubb fogják megbüntetni. Azonkívül több fűszerkereskedést és hentesüzletet is megvizsgálta, a hol különböző, hamisításra alkalmas fűszerekből és más árucikkekből, zsirból stb. mintákat vett. A kihágó kereskedőkkel szemben is hasonló eljárást fognak alkalmazni. Meg-

jegyeztük itt, hogy *Dr. Donáth*, a ki tegnap Ungvárra, Szerencsre, Sárospatakra utazott, néhány nap múlva visszatér és folytatja vizsgálatait. Ilyen élelmi vizsgálatot ezental gyakrabban fognak városunkban foganatosítani. Valóban, itt az ideje már.

NYILT-TÉR.

E rovat alatt közlötökért a szerkesztő nem felelős.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett jó férjem, édes apánk elhunytá alkalmából részvételkel felkerestek, ezuton monddunk hálás köszönetet.

Sátoraljaiujhely, 1908. márc. 18

Özv. **Laszacs Jánosné** és gyermekei.

Kereskedők, iparosok és gazdák hitelszövetkezete.

Értesítjük tagjainkat, hogy működésünket 1908. április hó 1-én *Haas Adol* Kacinczy-utca 9. szám alatti házában levő helyiségekben megkezdjük. Ez uton is felhívjuk az aláírást gyűjtő urakat, hogy az aláírási íveket e hó 28-án d. e. 10—12 óra között átadni szíveskedjenek, hogy a befizetésű könyvek a tagoknak idejekorán átadhatók legyenek. Üzletrészek a *Landesmann Miksa* és *Társ* cégéln kapható aláírási íveken még mindig jegyezhetők.

Az igazgatóság.

A szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

633—1908. végrh. sz.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyiregházai kir. járásbíróságnak 1902. évi V. 267/ számú végzése következtében dr. *Lorber Péter* ügyvéd által képviselt *Jakubovics Armin* javára *Pilösy István* ellen 2814 K. s jár. erejű 1902. évi február hó 6-án foganatosított biztositási kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2577 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a saujhelyi kir. járásbíróság 1908. évi V. 520/2. számú végzése folytán 400 korona fillér tőkefoglalás, ennek esedékes 1908. évi jZnuár hó 1-ső napjától jaró 5 százalék kamatai, 1/3 százalékváltódj és eddig összesen 8 K. 35 fillérben bíróság már megállapított költségek erejű, Sátoraljaiujhelyben, alperes lakásán leendő megtartására 1908. évi március hó 23 ik napjának délelőtti 11 óraja határ időlül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Sátoraljaiujhelyben, 1908. évi március hó 10. napján.

Rosner Imre,
kir. bír. végrehajtó,

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

alkalikus natron-lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi iroda: Bpest, V., Váci-körút 54.

Főraktár: NAGY FERENCZ urnál Sátoraljauhely.

Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben.

Tégla és cserép árusítás.

Tisztelettel értesítjük a n. é. építő-közönséget, valamint az építész urakat, hogy a **Torzsási téglagyárunkba** felhalmozott **kitünő minőségű 1-ső osztályú téglák és fedélcserépek** legelőszöb napj árban árusítjuk. A rendelvényeket ugy helyben, mint vidékre a vévó kívánságára a saját fogatunkon is **haza szállítjuk.**

Értekezni lehet **Reinitz Elemér** urral (lakik posta közben). Megrendelő bárczak kaphatók: **Gyarmathy Béla** vegyeskereskedő és **Waller Mór** fakereskedő uraknál.

A n. é. vévőközönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

MÜLLER & REINITZ,
torzsási téglagyára.

**Hirdetések felvételnek
és a kiadóhivatalban.**

**ALAGCSÓ- ÉS GÖZTÉGLAGYÁR
KONT MANÓ**

BEREGSZÁS.

Homlokzattégla, dísztéglák, fagottégla
és kéménytégla, cserépszindely,
HORNYSZTŐCSEREP
alagsó, burkolatlapok gyártása.

Égés homlokzatoknak terv szerint való kivitel.

Teljes tetőfedések eszközölése.

Műrati cím: Gőztéglagyár Beregszász.

Beregszász, a postabélyeg kelte.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhöz egyaránt.

*A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap
a kétfűlű*

hornyos tetőcserép,

(10692. sz. alatt szabadalmazva.)

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig még el nem ért tökéletességben gyárt.

Es a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges faszindelyénél és minden vályogfal elg erős neki.

As a tetőszék, mely faszindely alá készült, teljesen megfelel.

A cserépek ára ezenkívül Beregszász állomáson waggonba rakva 68 korona.

Egy négyszögletes területen 16 darab fekszik.

Egy waggonnak (5200 drb) vasuti szállítási díja Sátoraljauhelyre 34 korona körülbelül.

A faszindely ellenében való előnyét szükségtelen feszegetni, és a bádog ellenében azzal az előnnyel bír, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádogtetőnek a padját sem mire sem lehet felhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádog sokkal drágább — a fekete bádog gyakori festés költségéről nem is szólva — és javítása bonyolódott műlet.

Tűzbiztonság tekintetében a bádogot, mely hirtelen átmelegedik, a cserép felülmúlja.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a faszindely és bádog teljesen ki van szorítva.

A gerinczserépnek darabja 30 filler, egy folyóméterre kell 3 darab.

As ívegcserep bádogablak helyébe 2 kor. 50 filler.

Nagyon kérem az intelligensebb t. cz. közönséget, különösen a falukban a tisztelendő urakat, bírákat, jegyzőket, világosítanak föl a szegényebb gazdákat saját érdekében, hogy a cserép nem nehéz, elbírja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy mezejszél a fél falu pár óra alatt rabja lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel: **Kont Manó,**
alagsó- és gőztéglagyára BEREGSZÁSZ.

Mintát kívánatra szivesen küldök.

Képviseelő, viscontelárusító kerestetik Sátoraljauhelyen fakereskedő, építési vállalkozó, vagy építőmester személyében.

Első osztályú fall géptégla nagyobbára nyersfalazatnak is használható!

Műfogakat és egész fogsorokat
kiválóan készít
Magyar Ferencz
fogtechnikus
Sátoraljauhely, Kossuth-u. 181.
Eltört és nem jól illő fogsorok
átalakítása 2 óra alatt

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYŰ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PÁPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PÁPIRKERESKEDÉSSEN

Kapható:
Landesmann Miksa és Lövy Adolf
papirkereskedéseiben Sátoraljauhely.

**Makulatur
papirokr**
jutányos árban kap-
hatók a
kiadóhivatalban

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyult háziázer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszonnál és meghűléseknél, bedörz- söléséppen használva.

Figyelemzetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üve- get fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel állított dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyiszlóván minden gyógyszerüzletben kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest, **Dr. Richter gyógyszerüzletre az „Arany oroszlánhoz”,** Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Alkalmi vétel.

Üzletem rendezése alkalmával mintegy
50 doboz olyan fehér és szines
levélpapirra

aladtam, melyeknek a dobozai nem teljesen kifogás-
lanok. Ezeket a levélpapirokat most a rendes ár-
nál előszöb 50% engedinénnyel adom el.

Tisztelettel:
Landesmann Miksa és Társa.